

UDENRIGSMINISTERIET
FORSVARSMINISTERIET

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 6. juni 2008

Nordgruppen

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 16.-17. juni 2008

SAMLENOTAT

<u>1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008.....</u>	<u>2</u>
<u>2. Præsentation af Rådets kommende 18-måneders program.....</u>	<u>4</u>
<u>3. Det vestlige Balkan.....</u>	<u>6</u>
<u>4. Mellemøsten.....</u>	<u>8</u>
<u>5. De Store Søers region.....</u>	<u>10</u>
<u>6. Sudan/Darfur.....</u>	<u>12</u>
<u>7. Iran.....</u>	<u>15</u>
<u>8. WTO/DDA.....</u>	<u>18</u>
<u>9. Zimbabwe.....</u>	<u>20</u>
<u>10. Halvårlig formandskabsrapport for den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP).....</u>	<u>22</u>
<u>11. Styrkelse af Unionens katastroferesponskapacitet – med henblik på en integreret tilgang til håndtering af katastrofer.....</u>	<u>25</u>
<u>12. Burma/Myanmar.....</u>	<u>29</u>
<u>13. Kina.....</u>	<u>31</u>

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet vil som vanligt gennemgå formandskabets udkast til konklusioner for Det Europæiske Råd (DER) den 19.-20. juni 2008. Hovedemnerne for DER er implementering af Lissabon-strategien, fødevarekrisen og Det vestlige Balkan. Endvidere vil der være mulighed for drøftelse af aktuelle emner under eksterne relationer, hvis situationen nødvendiggør det.

2. Baggrund

Mødet i Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008 er et ordinært møde. I henhold til gældende praksis forbereder Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) Det Europæiske Råds møder.

3. Hjemmelsgrundlag

Der er ikke redegjort for hjemmelsgrundlaget i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formandskabet har i forbindelse med møde i Coreper II den 28. maj 2008 præsenteret et første udkast til konklusioner for Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008. Konklusionerne indeholder følgende struktur og emneområder:

- I. Lissabon-traktaten
- II. Retlige og indre anliggender
- III. Fødevarepriser
- IV. Økonomiske, sociale og miljømæssige emner
- V. Det vestlige Balkan
- VI. Eksterne relationer, herunder Union for Middelhavet og Naboskabspolitikens Østlige dimension

Konklusionerne vil løbende blive udbygget, ikke mindst i lyset af resultaterne fra kommende møder i Rådet inden for de nævnte områder.

I forlængelse af DER's principbeslutning fra marts 2008 om oprettelse af *Barcelona Processen: Union for Middelhavet* og på grundlag af Kommissionens meddelelse af 21. maj 2008 om samme emne ventes der på DER den 19.- 20. juni 2008 en drøftelse af retningslinierne for de videre forhandlinger med partnerlandene om etablering af en Union for Middelhavet.

Der forventes desuden en drøftelse af, hvordan EU kan styrke Naboskabspolitikken i form af et udvidet samarbejde med de østlige nabolande. Kommissionen ventes at blive anmodet om at udarbejde konkrete forslag til, hvordan et ”Østligt Partnerskab” vil kunne gennemføres.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Udkastet til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008 har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter/målsætninger/konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på dette stadie.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt tilslutte sig det foreliggende udkast til konklusioner.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Formandskabets udkast til konklusioner hilses generelt velkommen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. maj 2008 forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 26.-27. maj 2008.

2. Præsentation af Rådets kommende 18-måneders program

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Det kommende fransk/tjekkisk/svenske trioformandskab nåede tirsdag d. 27. maj til enighed om det kommende 18-måneders program for perioden juli 2008 til december 2009. Det endelige 18-måneders program foreligger ikke endnu, men ventes offentliggjort på det kommende GAERC-møde. De overordnede prioriteter for det franske, tjekkiske og svenske formandskab blev d. 27. maj fremlagt på et fælles pressemøde. Et vigtigt område for alle tre formandskaber forventes at blive klima og energi. Herudover forventes hovedprioriteterne at være en konkurrencedygtig europæisk økonomi, migrationspolitikker, forholdet til EU's naboer, implementering af Lissabon-traktaten samt EU som global aktør.

2. Baggrund

På Det Europæiske Råds møde i Sevilla i juni 2002 blev det besluttet, at Rådets to kommende formandskaber hver december skulle fremlægge et fælles arbejdsprogram for Rådets arbejde det kommende år, samt at Rådet hvert tredje år skulle udarbejde et strategisk program med henblik på at fastlægge de overordnede politiske retningslinjer for Rådets arbejde.

For at sikre bedre sammenhæng mellem de operationelle og strategiske dele af Rådets arbejde blev denne procedure i marts 2006 revideret, hvorefter der fra 1. januar 2007 indføres et enstrengt system baseret på 18 måneders programmer, som udarbejdes af de tre kommende formandskaber i fællesskab og i samarbejde med Kommissionen. For så vidt angår den strategiske del inddrages endvidere de følgende tre formandskaber. Det er hensigten, at Rådet skal endossere det fælles formandskabsprogram, men ikke formelt godkende dette.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet vil blive foretaget ved behandling af de enkelte forslag i programmet, efterhånden som de fremsættes.

5. Formål og indhold

Tjekkiet minister for EU anliggender, Alexandr Vondra, Sveriges EU-minister, Cecilia Malmström, og Frankrigs minister for europæiske anliggender, Jean-Pierre Jouyet, blev tirsdag d. 27. maj 2008 enige om det fælles 18 måneders program for de tre landes EU-formandskaber fra juli 2008 til december 2009. Det fælles 18 måneders program skal forelægges EU's udenrigsministre i forbindelse med rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) d. 16./17. juni 2008.

Ved det efterfølgende fælles pressemøde, præsenteredes de overordnede prioriteter for de tre formandskaber. Et vigtigt område for alle tre landes formandskaber forventes at blive klima og

energi. Derudover forventes formandskaberne også at have fokus på en konkurrencedygtig europæisk økonomi, migrationspolitikker, forholdet til EU's naboer, implementering af Lissabon-traktaten samt EU som global aktør.

Den officielle udgave af det fransk/tjekkisk/svenske arbejdsprogram foreligger endnu ikke.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om arbejdsprogrammet.

Det forventes, at de pågældende regeringschefer ved begyndelsen af hvert af de tre formandskaber vil præsentere Europa-Parlamentet for formandskabets prioriteter (/program) indenfor rammerne af det fælles 18-måneders formandskabsprogram.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Forslaget vurderes ikke umiddelbart at have nogen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget ses ikke i sig selv at have sådanne konsekvenser. Der vil blive taget konkret stilling til sådanne overvejelser i forbindelse med fremlæggelse af de enkelte forslag.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Der vil blive taget stilling til det kommende 18-måneders program når det foreligger i en officiel version.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er før den egentlige offentliggørelse af trioformandskabets program præmaturligt at udtale sig om andre landes holdninger til 18-måneders programmet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Det vestlige Balkan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der ventes en drøftelse af Det vestlige Balkan med fokus på Serbien og Kosovo. Stabiliserings- og associeringsaftalen med Bosnien-Hercegovina ventes undertegnet. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Der blev afholdt parlamentsvalg i Serbien den 11. maj 2008. Valgresultatet peger ikke på nogen klar regeringskoalition. Der er endnu ikke opnået enighed om en regering og forhandlingerne kan meget vel fortsætte i en rum tid endnu. Stabiliserings- og associeringsaftalen med Serbien blev undertegnet på Rådsmødet den 29. april 2008. Ikrafttræden af aftalen afventer dog en beslutning i Rådet om, at Serbien samarbejder fuldt ud med Krigsforbrydertribunalet for det tidligere Jugoslavien (ICTY). Chefanklageren for ICTY (Serge Brammertz) aflægger rapport for Sikkerhedsrådet den 4. juni 2008.

Regeringen i Pristina er påbegyndt arbejdet med at gennemføre Ahtisaari-planen. Kosovos parlamentariske forsamling vedtog den 9. april 2008 en ny forfatning, der forventes at træde i kraft den 15. juni. Forfatningen lever op til kravene i Ahtisaari-planen til mindretalsbeskyttelse, decentralisering m.v. Fra serbisk side modarbejdes Kosovos selvstændighed fortsat og ethvert samarbejde med myndighederne i Pristina afvises.

Opbygningen af EU's politi- og retsstatsmission til Kosovo (EULEX Kosovo) fortsætter, dog er deployeringstempoet lavere end forventet, da FN endnu ikke har afsluttet sine overvejelser om fremtidig tilstedeværelse. Der er tæt kontakt mellem FN og EU om håndteringen af situationen.

20 EU-lande har indtil videre anerkendt Kosovos selvstændighed.

Stabiliserings- og associeringsaftalen mellem Bosnien-Hercegovina og EU blev færdigforhandlet i december 2007. I lyset af, at de politiske ledere i Bosnien-Hercegovina i april måned blev enige om en politireform, som var det væsentligste udestående krav for undertegnelse af aftalen fra EU's side, gav Rådet den 29. april 2008 udtryk for, at man fra EU's side var parat til at undertegne aftalen. Aftalen forventes undertegnet i forbindelse med rådsmødet.

I den tidligere jugoslaviske republik Makedonien er der blevet afholdt valg til parlamentet den 1. juni 2008.

I forlængelse af Kommissionens meddelelse af 5. marts 2008 om styrkelsen af Det vestlige Balkans europæiske perspektiv har Kommissionen indledt dialoger med de enkelte lande på Det

vestlige Balkan om såkaldte køreplaner (road-maps) mod visumfrihed. Køreplanerne gør det klart, hvilke betingelser og kriterier, landene skal opfylde, for at opnå visumfrihed.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der forventes en drøftelse af situationen i Kosovo i lyset af den seneste udvikling, herunder ikrafttræden af Kosovos forfatning og det videre arbejde med at gennemføre Ahtisaari-planen. Endvidere forventes en drøftelse af status for opbygningen af EU's politi- og retsstatsmission EULEX Kosovo. Der ventes også en drøftelse af valget i Serbien og udfaldets betydning for Serbiens fremtidige relationer til EU. På rådsmødet ventes undertegnelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen med Bosnien-Hercegovina hilst velkommen, ligesom valget i den tidligere jugoslaviske republik Makedonien vil blive berørt. Kommissionens indledning af dialoger med landene på Det vestlige Balkan om såkaldte køreplaner (road-maps) mod visumfrihed ventes hilst velkommen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støtter man den fortsatte deployering af EULEX og at der hurtigst muligt findes en løsning mellem FN og EU. Man støtter ligeledes Kommissionens indledning af visumdialog med landene på Det vestlige Balkan.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed om synspunkter, som svarer til de danske.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. maj 2008 forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 26.-27. maj 2008.

4. Mellemøsten

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet vil muligvis drøfte situationen i Mellemøsten i lyset af den seneste udvikling, herunder EU's rolle og bidrag til fredsprocessen den kommende Berlinkonference vedr. støtte til palæstinensisk civilt politi og retssekter samt genåbningen af det syriske spor. Muligvis vil situationen i Libanon blive drøftet.

2. Baggrund

Fredsprocessen blev genstartet med Annapoliskonferencen i november 2007 i USA. Målet er at nå til enighed om en aftale mellem Israel og PA inden årets udgang. EU fremlagde i forbindelse med konferencen en handlingsplan for EU's engagement i fredsprocessen. I planen peges på en række indsatsområder, som EU vil forfølge i sammenhæng med fremdrift i fredsprocessen. Der peges på støtte til palæstinensisk statsdannelse (politiindsats, institutionsopbygning og god regeringsførelse, økonomisk vækst og told/handel), støtte i en overgangsperiode (til PA's budget, reformer og humanitær hjælp) samt støtte til konfliktløsning (indsats rettet mod Østjerusalem, flygtninge og sikkerhedsarrangementer).

På rådsmødet den 26. maj 2008 blev den seneste udvikling i Libanon samt de påbegyndte forhandlinger mellem Syrien og Israel hilst velkommen. I drøftelsen om den mellemøstlige fredsproces var der fokus på sikkerhed, bilaterale forhandlinger og forholdene på jorden, herunder Gaza. Den tyske udenrigsminister orienterede om den forestående konference den 24. juni i Berlin om støtte til det palæstinensiske selvstyre. Der var enighed om fortsat aktivt EU-engagement og -opbakning til fredsprocessen og opfordringer til begge parter om at bidrage til en løsning. Rådskonklusioner vedrørende MEPP og Libanon ventes vedtaget.

Regeringen og oppositionen Libanon indgik en aftale i Doha, Qatar den 21. maj., i henhold til hvilken konsensuskandidat, Michel Suleiman, er blevet valgt som præsident. Siniora er efterfølgende blevet genudpeget som premierminister.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte fremdriften i den mellemøstlige fredsproces i lyset af den seneste udvikling. Fokus ventes at være på situationen på jorden, fremdriften i selve forhandlingerne, både i det palæstinensiske og syriske spor, den planlagte konference om støtte til palæstinensisk civilt politi og retssekter sikkerhedssekter i Berlin i juni samt EU's rolle og bidrag til fredsprocessen. En ny libanesisk regering kan ventes at blive hilst velkommen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark deler det internationale samfunds støtte til den igangværende forhandlingsproces mellem israelerne og palæstinenserne. Regeringen bakker derfor fuldt op om opfølgningen på Annapolis-mødet samt EU-handlingsplanen. Fra dansk side støtter man forberedelsen af konference om den palæstinensiske sikkerhedssektor i Berlin 24. juni 2008. Den seneste udvikling i Libanon hilses velkommen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være politisk enighed blandt medlemslandene om det fortsatte behov for en markant EU-indsats i forbindelse med fredsprocessen i Mellemøsten.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. maj 2008 forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 26.-27. maj 2008.

5. De Store Søers region

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at vedtage forlængelser af de to civile ESDP-missioner i Den Demokratiske Republik Congo, EUSEC RD Congo og EUPOL RD Congo.

2. Baggrund

Den Demokratiske Republik Congo fortsætter sin post-konflikt genopbygning, om end i langsomt tempo. En række vigtige milepæle er nået, herunder fredsftalen af 16. december 2002 og det første demokratiske valg i 2006. Udfordringen for Congo er først og fremmest den fortsatte skrøbelige sikkerhedssituation i den østlige del af landet og gennemførelse af sikkerhedssektorreformer. Regeringsforsøg på at nedkæmpe oprørere i den østlige del af Congo i december 2007 slog fejl. En efterfølgende fredskonference vedtog en række fredsplaner, den såkaldte Nairobi-aftale og Goma-aftale, der sigter på gennemførelse af fred i det østlige Congo. ESDP missionerne forventes at kunne bidrage positivt til gennemførelse af disse initiativer gennem reform af sikkerhedssektoren inklusive forsvars og politisøjlerne, såvel som justitsvæsenet og efterretningsvæsenet.

3. Hjemmelsgrundlag

Forlængelserne af missionerne ventes vedtaget med hjemmel i TEU artikel 14 og artikel 25, stk. 3.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at godkende forlængelserne af den civile politimission, EUPOL RD Congo, samt den civile sikkerhedssektorreform-mission, EUSEC RD Congo. EUPOL RD Congo ventes i forbindelse med forlængelsen at blive udvidet med et mindre antal eksperter til det østlige Congo. EUSEC RD Congo ventes at fortsætte sit arbejde med rådgivning og støtte til reform af de væbnede styrker. Missionen har blandt andet opnået gode fremskridt med indførelsen af et troværdigt lønsystem, der skal sikre rettidig og korrekt udbetaling af lønninger til det congolesiske militærpersonel. Fremover vil missionen fortsætte arbejdet med rådgivning og bistand til de congolesiske planer for reformer af de væbnede styrker, ligesom missionen gennem støtte til den særlige EU-repræsentant vil bidrage til at fremme fredsbestrebelsene i de østlige Kivu-provinser.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagerne forventes at have konsekvenser for statsfinanserne gennem indvirkningen på EU's budget. ESDP-missionerne finansieres over de dertil afsatte midler på EU-budgettet (FUSP) for 2008. Udgiften for forlængelsen af EUPOL RD Congo frem til juni 2009 ventes at andrage ca. 7 mio. euro. Størrelsen af udgiften for EUSEC RD Congo er endnu ikke fastlagt. EU's FUSP-budget er i 2008 samlet på ca. 285 mio. euro. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter.

9. Høring

Ikke sendt i høring

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forlængelserne af de to civile ESDP-missioner i DR Congo.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemslande støtter forlængelserne.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 11. maj 2007 forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 14. maj 2007.

6. Sudan/Darfur

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådets drøftelse af Sudan/Darfur forventes at fokusere på den spændte situation mellem Nord og Sydsudan efter de alvorlige sammenstød i Abyei. Desuden ventes en drøftelse af deployeringen af hhv. FN/AU Hybridstyrken UNAMID og den militære ESDP-operation til Tchad/den Centralafrikanske Republik (EUFOR Tchad/RCA). Danmark deltager ikke i operationen som følge af forsvarsforbeholdet. Også den humanitære situation og fredsforhandlingerne i Darfur forudses berørt. Der ventes en briefing ved den International Straffedomstol (ICC). Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Situationen i Darfur er fortsat meget alvorlig og præget af udbredt vold og lovløshed. I det vestlige Darfur har der gennem en længere periode været en optrapning af fjendtligheder mellem en af oprørsbevægelserne og regeringstropper. I begyndelsen af maj angreb den samme oprørsgruppe (Justice and Equality Movement) Khartoum. Under angrebet, som dog hurtigt blev slået tilbage, vurderes der at have været mere end 200 omkomne.. FN og AU's særlige udsendinge arbejder fortsat på at samle oprørsbevægelserne med henblik på fornyede fredsforhandlinger med regeringen om en politisk løsning. Angrebet på Khartoum ses som et tilbageslag for fredsprocessen.

Der er fortsat stor mistillid mellem ledere fra Nord- og Sydsudan, hvilket vanskeliggør gennemførelsen af fredsaftalen mellem Nord og Syd, som blev undertegnet den 9. januar 2005. Det afgørende spørgsmål om grænsedragning omkring det olierige Abyei område udestår fortsat, ligesom forberedelserne til afholdelse af valg i 2009 er forsinkede. I Abyei opstod der midt i maj kampe mellem tropper fra SPLM og regeringstropper fra Nord. Kampene medførte at stort set alle indbyggere (op mod 90.000) er flygtet fra Abyei. Tropperne har nu trukket sig tilbage fra byen, men situationen er fortsat spændt.

Udviklingen har samlet betydet yderligere pres på de internationale nødhjælpsorganisationer, der fortsat har problemer med adgang i Darfur, og som nu ydermere skal håndtere de flygtede fra Abyei.

FN/AU Hybridstyrken UNAMID overtog ansvaret for sikkerheden i Darfur den 1. januar 2008, hvor mandaterne for AMIS og EU's støtteaktion til AMIS ophørte. Sudans regering obstruerer fortsat deployeringen af UNAMID, ligesom enkelte kapaciteter, herunder helikopterbidrag, udestår. Af bl.a. denne grund er der ifølge FN-sekretariatet alene 9.000 af de planlagte 26.000 mand på plads for indeværende. Der må også fremover forventes betydelige forsinkelser i udsendelse af UNAMID-styrken. Danmark bidrager til UNAMID's civile del med tre politifolk, der pt. afventer visumgodkendelse af de sudanesiske myndigheder.

EU iværksatte på rådsmødet den 28.-29. januar 2008 formelt udsendelsen af en militær ESDP-operation til Tchad og Den Centralafrikanske Republik (CAR) med ca. 3.700 mand, der har til formål at forbedre sikkerheden i fire flygtningelejre langs grænsen til Sudan og understøtte indsættelsen af en civil FN-ledet politimission i flygtningelejrene. På seneste rådsmøde den 26.-27. maj redegjorde operationens kommandør Gen. Patrick Nash for de væsentlige fremskridt operationen har gjort, herunder at fuld operationel kapacitet ventes opnået som planlagt i juni måned, og at EU's tilstedeværelse har haft stor positiv betydning for sikkerheden omkring lejrene. Operationens ophør er foreløbig berammet til marts 2009 og allerede på det kommende rådsmøde vil fokus bl.a. rette sig mod en forventet FN-overtagelse af ESDP-operationens opgaver. Danmark deltager ikke i operationen som følge af forsvarsforbeholdet.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Drøftelse af EU tiltag for at facilitere deployeringen af hhv. UNAMID og EUFOR Tchad/RCA. Endvidere forventes en drøftelse af den humanitære situation, fredsforhandlingerne for Darfur og implementeringen af nord-syd fredsftalen (CPA) for Sudan.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen af Sudan forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil under drøftelserne i Rådet arbejde for, at EU støtter indsættelsen af UNAMID. Derudover vil regeringen arbejde for, at EU fastholder sin støtte til fredsforhandlingerne for Darfur og implementeringen af nord-sydfredsftalen (CPA) for Sudan.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger bred enighed om behovet for at AU/FN Hybridstyrken UNAMID kommer på plads snarest. Derudover forventes der at være bred opbakning til de fortsatte bestræbelser på

at bringe parterne i Darfur-konflikten til forhandlingsbordet. Endvidere er der enighed om behovet for at sikre gennemførelsen af nord-sydfredsftalen (CPA) for Sudan.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 8. februar 2008 forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18. februar 2008.

7. Iran

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16.-17. juni 2008. Ny tekst er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte status og perspektiver i sagen om det iranske atomprogram, herunder EU's implementering af FN-sikkerhedsrådsresolution 1803.

2. Baggrund

En ny FN-sikkerhedsrådsresolution 1803 vedrørende Iran blev vedtaget den 3. marts 2008. Konkret indebærer resolutionen yderligere restriktioner (rejseforbud og værdisinfrysning) for en gruppe personer med tilknytning til Irans atom- og missilprogram samt øget eksportkontrol og -forbud i forhold til en række primært dual-use produkter. Herudover indeholder resolutionen krav om særlig årvågenhed og tilbageholdenhed ved udstedelse af eksportkreditgarantier, opfordring til inspektion af iranske fly og skibe fra hhv. Iran Air Cargo og Iran Shipping Line, der kan formodes at fragte materiale med relation til atomprogrammet, samt særlig årvågenhed og tilbageholdenhed overfor transaktioner til/fra iranske banker og disses filialer, særligt Bank Melli og Bank Saderat. Mens der er enighed blandt medlemslandene om en udvidelse af EU's sanktionsliste, der går videre end resolution 1803, forhandles der fortsat om, hvordan de øvrige elementer i resolution 1803 skal implementeres, herunder hvordan kravet om særlig årvågenhed på transportområdet og det finansielle område skal gennemføres.

Rådet har vedtaget et antal retsakter vedrørende restriktive foranstaltninger mod Iran til implementering af FN's Sikkerhedsrådsresolutioner 1737 og 1747. Med vedtagelsen den 6. juni 2007 af den EU-forordning, som skal sikre implementering af Sikkerhedsrådsresolution 1747, er alle sanktioner mod Iran indeholdt i resolution 1737 og 1747 trådt i kraft.

Resolution 1737 af 23. december 2006 pålagde Iran at indstille alle uranberigelses-, oparbejdnings- og tungtvandsaktiviteter og at samarbejde fuldt ud med IAEA. Resolutionen indførte sanktioner (herunder vedr. eksportkontrol, finansielle indefrysninger og rejserestriktioner) efter FN-Pagtens VII, artikel 41, rettet mod sådanne aktiviteter samt mod iranske aktiviteter til udvikling af fremførelsesmidler til atomvåben.

Resolution 1747, der blev vedtaget i enstemmighed den 25. marts 2007, indebærer en række stramninger af sanktionerne i resolution 1737. Desuden indføres en embargo mod køb af våben fra Iran og visse begrænsninger vedr. konventionel våbeneksport til Iran, og regeringer og internationale finansielle institutioner opfordres til at afholde sig fra ny finansiell bistand og långivning til den iranske regering. Manglende efterlevelse kan ifølge resolution 1747 føre til vedtagelse af yderligere sanktioner. Såfremt IAEA derimod kan verificere, at Iran har suspenderet de nævnte aktiviteter, suspenderes også implementeringen af sanktionerne, med henblik på genoptagelse af forhandlinger med Iran. Sanktionerne kan

afsluttes ved en Sikkerhedsrådsbeslutning om, at Iran fuldt ud har efterlevet alle IAEA's og Sikkerhedsrådets krav.

IAEA's generaldirektør Mohamed ElBaradei offentliggjorde den 26. maj i år sin tredje rapport om status for implementeringen handlingsplanen aftalt mellem IAEA og Iran i august sidste år. ElBaradei vil fremlægge rapporten under IAEA's Styrelsesrådsmøde den 2.-6. juni 2008.

Rapporten er noget hårdere i tonen end de foregående rapporter. Rapporten konkluderer, at det iranske atomprogram er "genstand for alvorlig bekymring", og at Iran fortsat skylder IAEA forklaringer på en række spørgsmål bl.a. vedrørende programmets eventuelle militære dimensioner. Rapporten peger også på, at Iran har taget nye, mere effektive centrifuger i brug uden at orientere Agenturet. ElBaradei opfordrer Iran til hurtigst muligt at implementere alle nødvendige foranstaltninger, der kan skabe tillid til, at det iranske atomprogram udelukkende har fredelige formål.

De fem faste medlemmer af FN's Sikkerhedsråd og Tyskland (EU3+3 kredsen) mødtes på udenrigsministerniveau i London den 2. maj 2008. Her var der enighed om at justere forhandlingspakken fra 2006, så den mere præcist definerer modydelse ved iransk suspension af berigelsesaktiviteter, bl.a. i form af brændselsleverancer til et civilt atomprogram. Den formelle præsentation af forhandlingspakken over for iransk side er endnu ikke gennemført, da det har vist sig vanskeligt at få aftalt et møde på passende niveau i Teheran.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte status og perspektiver i sagen om det iranske atomprogram, herunder EU's implementering af FN-sikkerhedsrådsresolution 1803.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens målsætning i atomsagen er en fuldstændig og verificerbar iransk efterlevelse af IAEA's og Sikkerhedsrådets vedtagelser, herunder garanti for det iranske atomprograms udelukkende civile karakter. Regeringen støtter en effektiv EU- implementering af Sikkerhedsrådsresolution 1803 og er rede til at støtte selvstændige EU-foranstaltninger med henblik på at støtte FN-processen, sætte kraft bag forhandlingsporet og opretholde presset over for Iran.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes samme holdninger i de øvrige EU-lande.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 29. februar 2008 forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10.-11. marts 2008.

8. WTO/DDA

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

EU-kommissionen ventes at redegøre for status for de igangværende drøftelser, der har været ført på baggrund af forhandlingsgruppeformændenes kompromispapirer fremlagt den 19. og 20. maj. Fortsat små fremskridt specielt indenfor landbrugsforhandlingerne idet afgørende gennembrud udestår. Kommissionen ventes at ville konsultere medlemslandene om den seneste udvikling.

2. Baggrund

Efter forhandlingssammenbruddet i G4 (Indien, Brasilien, USA og EU) den 21. juni 2007 blev processen igen bragt til Genève. Forhandlingsgruppeformændene for landbrug hhv. industrivarer (NAMA) fremlagde medio juli 2007 deres oplæg til kompromispapirer. Den 8. februar 2008 fremlagde forhandlingsgruppeformændene reviderede kompromispapirer for landbrug og industrivarer. På baggrund af yderligere drøftelser i arbejdsgrupperne fremlagde formændene reviderede oplæg på landbrug og NAMA hhv. den 19. og 20. maj. På det sidst afholdte rådsmøde (GAERC) den 26.-27. maj, blev der ført drøftelser på basis af de reviderede papirer. En række lande pegede på den manglende balance mellem de to papirer, såvel som i indholdet af selve landbrugspapiret. Andre lande, herunder Danmark, udtrykte opbakning til Kommissionen i denne svære fase af forhandlingerne.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes en orientering om status for forhandlingerne fra EU-kommissionen, herunder en konsultation med medlemslandene med hensyn til de reviderede papirer på landbrug og NAMA, der blev fremlagt hhv. den 19. og 20. maj.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Det er vanskeligt at forudsige de økonomiske konsekvenser af en afslutning på Doha-Runden, da dette afhænger af indholdet af det endelige resultat. Overordnet set forventes det, at såfremt de globale WTO-forhandlinger om handelsliberalisering afsluttes med en samlet aftale, der nedsætter told- og andre barrierer, samt skaber mere gennemsigtige regler for samhandel, vil det få positive konsekvenser for samfundsøkonomien. Dette skyldes primært forventningerne til øget samhandel, med deraf afledte effekter i form af øget beskæftigelse, lavere forbrugerpriser m.v.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser forventes disse primært at ske via EU-budgettet. Dels vil nedsatte toldsats betyde lavere egen-indtægter til EU-budgettet. Dette vil dog muligvis modvirkes af øget handel. Dels vil en aftale på landbrugsområdet have betydning for fordelingen af udgifterne til EU's landbrugspolitik, f.eks. i forbindelse med udfasningen af eksportrestitutioner. De endelige effekter kendes dog først, når aftale og modaliteter er fastlagt.

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark vil fremhæve vigtigheden af at nå til en Doha-aftale, og at EU medvirker konstruktivt og proaktivt hertil.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række af de traditionelt handelsprotektionistisk orienterede lande kan forventes at fremkomme med en kritik tilsvarende den, der blev ytret på det sidst afholdte rådsmøde, og pege på den ubalance, man mener, der er mellem forhandlingspakkens elementer.

Kommissionen kan blive kritiseret for at være gået for langt især på landbrugsområdet, hvor en række lande mener, at der gives for mange koncessioner, uden at EU får noget til gengæld. En problematisering af forhandlingssituationen i forhold til EU-kommissionens forhandlingsmandat kan ikke afvises. Blandt de mere liberalt orienterede lande kan Kommissionen forventes at blive støttet i denne svære fase af forhandlingerne.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. maj 2008 forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 26.-27. maj 2008.

9. Zimbabwe

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af situationen i Zimbabwe med fokus på volden samt den forestående 2. valgrunde af præsidentvalget den 27. juni. Vigtigheden af AU og SADC observatører i stort antal til overvågning af 2. valgrunde og initiativer til fremme heraf ventes drøftet.

2. Baggrund

Der rapporteres om øget og systematisk stats-sponsoreret vold og intimidering i Zimbabwe. Disse forhold sår tvivl om valgprocessens kredibilitet og mulighederne for en troværdig anden valgrunde.

Den 2. maj offentliggjorde Zimbabwes Valgkommission det længe ventede resultat af præsidentvalget (Mugabe opnåede 43,2 % af stemmerne; Tsvangirai fik 47,9 %).

Valgkommissionen har efterfølgende oplyst, at en anden valgrunde vil finde sted den 27. juni 2008. Oppositionspartiet MDC er indstillet på at deltage i valget, og MDC-leder Morgan Tsvangirai er efter længere tids ophold i udlandet bl.a. på grund af mistanke om attentatplaner mod ham rejst tilbage til Zimbabwe for at føre valgkamp.

Det vurderes som afgørende for en troværdig 2. valgrunde, at SADC og AU deltager med effektive og tilstrækkeligt store valgobservatørmissioner. EU forventes på rådsmødet at opfordre hertil og drøfte initiativer til fremme heraf.

EU har ikke modtaget en invitation til at observere valget, men vil, som det også var tilfældet under 1. valgrunde, forsøge at danne sig et overblik over forløbet af selve valgdagen via indsamling af informationer fra det diplomatiske korps i Harare.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Drøftelse af perspektiverne for afholdelse af en 2. valgrunde af præsidentvalget i Zimbabwe den 27. juni 2008.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen har ingen konsekvenser for statsfinanserne.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen tager afstand fra den tiltagende vold i Zimbabwe og støtter initiativer, herunder udsendelse af AU og SADC valg-observatørmissioner, der kan fremme troværdigheden af 2. Valgrunde den 27. juni 2008.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er i EU-kredsen generel bekymring i forhold til udviklingen og valgafviklingen i Zimbabwe.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. maj 2008 forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 26.-27. maj 2008.

10. Halvårlig formandskabsrapport for den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at notere sig formandskabsrapporten om udviklingen inden for den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP) i første halvår af 2008. Rapporten indeholder også mandat for det kommende franske formandskab på ESDP området. Danmark vil i lighed med tidligere praksis erindre om forsvarsforbeholdet. Rådet ventes endvidere at notere sig en årsrapport vedrørende EU's indsatser indenfor konfliktforebyggelse.

2. Baggrund

Hvert formandskab fremlægger ved sin afslutning en rapport om udviklingen inden for ESDP, hvori indgår et mandat for det kommende formandskab. Endvidere afgives hvert år en rapport vedrørende indsatser inden for konfliktforebyggelse.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

På rådsmødet ventes udenrigsministrene at notere sig formandskabsrapporten vedrørende ESDP samt en årsrapport om EU's indsatser indenfor konfliktforebyggelse, herunder om gennemførelsen af EU's program for forebyggelse af væbnede konflikter. Begge rapporter ventes forelagt Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008.

Formandskabsrapporten redegør for de opnåede resultater i indeværende formandskabsperiode indenfor ESDP og danner endvidere grundlag for arbejdet under det kommende formandskab.

Under det nuværende slovenske formandskab har der inden for ESDP'en især været fokus på missionssiden, særligt på forberedelsen af den civile ESDP-mission i Kosovo (EULEX Kosovo) og iværksættelsen af den militære operation i Tchad/Den Centralafrikanske Republik (EUFOR Tchad/RCA). Den fortsatte udrulning af den civile Afghanistan-mission (EUPOL Afghanistan) har ligeledes været en væsentlig prioritet, og på rådsmødet i maj opnåedes enighed om en substantiel udvidelse af missionen i løbet af det næste år. Herudover er en udvidelse af den civile mission i det palæstinensiske selvstyreområde (EUPOL COPPS) under forberedelse. EU er nu aktivt til stede med ESDP-missioner på Balkan, i Mellemøsten, Asien og Afrika.

Derudover har der været fokus på udviklingen af civile og militære kapaciteter. Den militære stab i Rådssekretariatet har gennemført en mindre udvidelse af staben samt en omstrukturering, der skal styrke EU's evne til at gennemføre tidlig planlægning af militære operationer med henblik på at bidrage til medlemsstaternes beslutningsproces. Der er desuden sket en række fremskridt på kapacitets-, markeds- og materielområdet i rammen af Det Europæiske Forsvarsagentur.

Under det slovenske formandskab har man ligeledes arbejdet med at fremme beskyttelsen af børn i væbnede konflikter, hvilket har ført til en revision af en tjekliste til brug for missionerne om dette emne.

Formandskabsrapporten indeholder som nævnt også mandatet for det indkommende formandskab. Heraf fremgår det blandt andet, at arbejdet med at forbedre EU's evne til civil og militær krisestyring vil blive fortsat under det franske formandskab. Dette indebærer blandt andet, at der vil blive fokuseret på styrkelse af den civile krisestyringskapacitet, samarbejdet om udvikling af militære kapaciteter og forholdet mellem EU og NATO. Derudover vil der ske en fortsættelse af arbejdet med at styrke afrikanske organisationers evne til at håndtere og løse konflikter. Endvidere fremhæves også menneskerettigheds- og kønsaspekter samt samarbejdet med andre internationale aktører, herunder FN, NATO og OSCE.

Under det franske formandskab ventes en gennemgang af implementeringen af den Europæiske Sikkerhedsstrategi med henblik på at undersøge om der er behov for at tilføje supplerende elementer til strategien. Arbejdet hermed ledes af Solana, der ventes at forelægge resultatet med henblik på godkendelse på det Europæiske Råd i december 2008. En række seminarer i løbet af sommeren/efteråret vil give input til processen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen ventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt den fortsatte udvikling af ESDP-samarbejdet.

Danmark vil i lighed med tidligere praksis erindre om forsvarsforbeholdet i forbindelse med ESDP formandskabsrapporten.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes at være enighed om de to rapporter.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Tilsvarende formandskabsrapporter om udviklingen inden for ESDP har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering, senest forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 11.-12. december 2007.

11. Styrkelse af Unionens katastroferesponskapacitet – med henblik på en integreret tilgang til håndtering af katastrofer

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På grundlag af EU-Kommissionens meddelelse af 5. marts 2008 om styrkelse af EU's katastrofeberedskab har EU-formandskabet udarbejdet rådskonklusioner. På baggrund af udfordringerne med at håndtere naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer foreslås det at styrke EU's evne til at yde civilbeskyttelse og humanitær bistand i og uden for EU.

Der foreslås tiltag, der skal sikre en styrkelse af EU's katastroferesponskapacitet via en mere integreret og koordineret tilgang, for at styrke EU's generelle katastroferespons. Tiltagene skal ske under hensyn til kompetencedelingen mellem medlemsstaterne og EU. På civilbeskyttelsesområdet foreslås en styrkelse af Kommissionens Monitorerings- og Informationscenter (MIC), for bedre at kunne koordinere indsatser såvel inden for som uden for EU. Desuden lægges der op til en nærmere undersøgelse af mulighederne for, baseret på frivillighed, at styrke tilgængeligheden og effektiviteten af ressourcerne på områder, og hvor der kan være kapacitetsmangler på europæisk niveau. Endvidere lægges der i udkastet til konklusioner op til at styrke den humanitære bistand ved at afhjælpe eksisterende mangler, styrke den lokale beredskabskapacitet i udsatte tredjelande samt forbedre koordinationen mellem de forskellige humanitære aktører. Fra dansk side hilses rådskonklusionerne velkomne, da Danmark ønsker at styrke samarbejdet om civilbeskyttelse i EU. Hvad angår støtte til konkrete initiativer, vil en afklaring af en dansk holdning hertil afvente nærmere kendskab disse.

2. Baggrund

Med baggrund i en række såvel natur- som menneskeskabte katastrofehændelser, inden for som uden for EU, ser Kommissionen behov for at styrke EU's evne til at håndtere sådanne katastrofer, blandt andet ved brug af integrerede tiltag. Kommissionen udsendte den 5. marts 2008 en meddelelse om styrkelse af EU's katastrofeberedskab. På grundlag af meddelelsen har EU-formandskabet udarbejdet udkast til rådskonklusioner.

Det Europæiske Råd opfordrede på sit møde i december 2006 fremtidige formandskaber til at gå videre med en generel forbedring af EU's beredskabskapacitet. Kommissionen nedsatte en "Task Force", med henblik på at sætte EU i stand til at reagere så effektivt som muligt over for nødsituationer, kriser og katastrofer - både i og uden for EU. Blandt flere andre initiativer vedtog Rådet, Kommissionen og Europa Parlamentet i december 2007 en erklæring benævnt "The European Consensus on Humanitarian Aid" (Humanitær Konsensus), der opfordrer til en styrkelse af koordinationen mellem Kommissionen og medlemsstaterne i forbindelse med katastroferespons.

Såvel natur- som menneskeskabte hændelser har ofte grænseoverskridende effekter og kræver derfor multilaterale og koordinerede foranstaltninger. Samtidigt udviskes grænserne mellem interne og eksterne trusler i stigende grad i takt med globaliseringen.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådskonklusionerne sætter fokus på styrkelsen af EU's evne til at håndtere katastrofer (katastroferespons), og Kommissionen inviteres til at iværksætte forskellige foranstaltninger på forebyggelsesområdet og på området for katastroferespons.

I konklusionerne udtrykker Rådet prioritet til EU's katastroferespons gennem en styrkelse af koordinationen og en integreret tilgang på alle niveauer (lokalt, nationalt, regionalt og EU niveau). Formålet hermed er blandt andet at opnå en mere effektiv og integreret EU katastroferespons. Den integrerede tilgang foreslås at skulle omfatte hele opgavekomplekset vedr. forebyggelse, beredskab, indsats og genopretning, i forbindelse med de natur- og menneskeskabte katastrofer såvel inden for som uden for EU, herunder krisestyringsoperationer.

Styrkelsen af EU's katastroferespons skal ske ved at balancere to bærende principper mht. medlemsstaterne ansvar/kompetencer på den ene side og på den anden side udtrykke EU solidaritet ("subsidiarity" versus "solidarity").

Særlig opmærksomhed gives i rådskonklusionerne til styrkelse af forebyggelses- og beredskabsområdet på EU-niveau og i medlemsstaterne, hvor parterne i civilbeskyttelsesordningen opfordres til en øget national indsats. Kommissionen anmodes tillige om at fremme anvendelsen af finansielle instrumenter til forebyggelse og katastroferespons. Det konsulære arbejde er en medlemsstatskompetence, men medlemsstaterne kan vælge at samarbejde gennem "lead state"-princippet samt anmode om assistance gennem civilbeskyttelsesordningen.

Det understreges, at humanitær bistand og civilbeskyttelsesassistance til tredjelande ydes efter de grundlæggende humanitære principper om medmenneskelighed, neutralitet, upartiskhed og uafhængighed og i overensstemmelse med den eksisterende internationale respons mekanisme med UN OCHA i den centrale og overordnet koordinerende rolle i det omfang UN OCHA er til stede. Desuden at sådan hjælp altid ydes på baggrund af konkrete behov. Rådet hilser det velkomment, at Kommissionen i tæt samarbejde med relevante aktører vil fremsætte en handlingsplan med praktiske forslag til implementeringen af papiret om humanitær konsensus.

Kommissionen inviteres til at fremsætte sine forslag ikke senere end oktober 2008 med hensyn til forebyggelse inden for EU og en EU strategi for katastrofereduktion i udviklingslandene. Rådet opfordrer Kommissionen til at inddrage medlemsstaterne fuldt ud i forbindelse med Kommissionens intentioner om at udvikle en videnbase over; større katastrofe scenarier, herunder vedr. forebyggelse og katastroferespons; de kompetente strukturer; ressourcebehov; tilgængeligheden af ressourcer; eventuelle huller i katastroferesponsressourcer inden for EU

civilbeskyttelse vurderet på grundlag af erfaringer, sammenhængen til den planlagte kortlægning af logistiske kapaciteter på det humanitære område samt virkningen af mulighederne for at udfylde sådanne muligt identificerede huller.

Rådet henleder opmærksomheden på tidligere rådskonklusioner af juni 2005 om etableringen af en hurtig responskapacitet inden for civilbeskyttelse baseret på medlemsstaternes ressourcer, samt rådskonklusionerne af december 2007, hvor Rådet og Kommissionen opfordres til at drage fuld nytte af den omarbejdede Civilbeskyttelsesordning og det Finansielle Instrument, som de to grundlæggende retsakter for civilbeskyttelse på EU-niveau.

Rådet henleder desuden opmærksomheden på rådskonklusionerne af juni 2007 om en styrkelse af Monitorings- og Informationscenterets (MIC) koordinationskapacitet inden for Civilbeskyttelsesordningen, idet Rådet understreger behovet for snarest at forstærke MIC'en med de nødvendige menneskelige og materielle ressourcer med henblik på at;

- styrke MIC'ens overvågnings- og analytiske kapacitet;
- udvikle dets rådgivende rolle overfor medlemsstaterne;
- aktivt støtte interventioner udført af medlemsstaterne inden for Mekanismen.

Rådet henleder endvidere opmærksomheden på rådskonklusionerne af december 2007 om udviklingen og etableringen af tidlige varslingsystemer i EU samt rådskonklusionerne af december 2007 om etableringen af et tidligt varslingsystem for tsunamier i Nordøst-atlanten og Middelhavsområdet, idet man understreger behovet for, at medlemsstaterne og kommissionen tager initiativ til at forbedre tidlige varslingsystemer og varslingssignaler for katastrofer samt udfylde det eksisterende hul for så vidt angår tidligt varslingsystem for tsunamier i Nordøst-atlanten og Middelhavsområdet.

Rådet anerkender, at medlemsstaterne leverer civilbeskyttelsesressourcer på frivillig basis til alle europæiske interventioner inden for rammen af Civilbeskyttelsesordningen.

Rådet overvejer at mulighederne bør udforskes for at forbedre tilgængelighed, anvendelse og koordination af nationale civilbeskyttelsesressourcer for at udfylde identificerede mangler med hensyn til at sikre at EU's katastroferespons er tilstrækkelig og effektiv, under hensyn til førnævnte med udvikling af en videnbase.

Rådet opfordrer Kommissionen til, at vurdere en bred vifte af muligheder og snarest muligt præsentere et forslag til etablering og koordinering af et levedygtigt europæisk katastrof håndterings-træningsnetværk, der kan dække alle faserne af konkrete katastrofer. Rådet anerkender behovet for at forbedre den horisontale koordination mellem Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne vedrørende katastroferespons og opfordrer alle involverede parter til at arbejde for dette mål, og inviterer EU-formandskabet og Kommissionen at bringe arbejdet videre.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. Med udgangspunkt i rådskonklusionerne må det dog forventes, at Kommissionen vil fremsætte forslag til såvel styrkelse af eksisterende tiltag, som etablering af nye tiltag på såvel civilbeskyttelsesområdet som inden for den humanitære bistand. Størrelsesordenen af de eventuelle budgetmæssige og statsfinansielle konsekvenser af sådanne forslag, kan ikke på nuværende tidspunkt fastslås.

9. Høring

Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens foreløbige generelle holdning er, at Danmark kan hilse rådskonklusionerne velkomne, da Danmark ønsker at styrke samarbejdet om civilbeskyttelse, humanitær bistand og det konsulære område i EU. Danmark kan overordnet set støtte en styrkelse af EU's rolle på området under hensyntagen til kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne på området, og at nye EU-tiltag ikke forringer det nationale beredskab. I forhold til konkrete tiltag på civilbeskyttelsesområdet og på det humanitære område, der på baggrund af rådskonklusionerne måtte blive fremlagt af Kommissionen, finder regeringen, at disse forslag bør afdækkes nærmere, før end der kan fastlægges en endelig dansk holdning hertil.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ingen oplysninger herom.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat om Kommissionens meddelelse af 5. marts 2008, der ligger til grund for rådskonklusionerne, blev oversendt den 25. april 2008 til orientering til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Forsvarsudvalg.

12. Burma/Myanmar

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16.-17. juni forventes en opfølgende drøftelse af situationen i Burma/Myanmar i forlængelse af drøftelserne på rådsmødet den 26.-27. maj (udviklingsministre). Fokus forventes at være på den humanitære situation, herunder på, hvordan EU fortsat kan bidrage til at sikre fri og uhindret adgang for nødhjælpen.

2. Baggrund

Den 2. og 3. maj ramte cyklonen Nargis Burma/Myanmar. Cyklonen har forårsaget omfattende ødelæggelser. De officielle tabstal er ca. 78.000 døde, 20.000 sårede og 56.000 savnede. FN vurderer, at 2,4 mio. mennesker har behov for nødhjælp.

FN udsendte fredag den 9. maj en nødhjælpsappel på USD 187 mio. Appellen er senere opjusteret til USD 201 mio. Den internationale respons har været positiv og der er i alt modtaget tilsagn om knap USD 75 mio. På FN- ASEAN donorkonferencen den 25. maj i Rangoon, hvor udviklingsministeren deltog, gav Burma/Myanmars regering løfte om at sikre fri adgang for international nødhjælp til katastrofeområderne uden for Rangoon. På konferencen blev der nedsat en FN-ASEAN koordinationsmekanisme, som vil stå for koordinering og overvågning, der kan understøtte nødhjælpen og den længerevarende genopbygning. Det er blevet lettere at få visa til Burma/Myanmar, men der er fortsat store vanskeligheder med at få nødhjælpen frem, især til ofrene i det hårdt ramte deltaområde. Dette skyldes ikke mindst den burmesiske regerings fortsatte vrangvillighed mod at lade internationale nødhjælpsarbejdere få adgang til at distribuere nødhjælpen i deltaområdet. Det tager flere dage at få rejsetilladelse til katastrofeområderne uden for Rangoon, og oftest er tilladelserne tidsbegrænset og kun af én dags varighed. Udstedelsen virker lemfældig og usystematisk. Både OCHA og WFP lægger op til, at koordineringsmekanismen omgående træder sammen, med henblik på at lægge pres på Burma/Myanmars regering.

Det vurderes, at omkring 1 mio. af de nødstedte har modtaget en eller anden form for international nødhjælp, dog hovedsagelig i og omkring Rangoon. Situationen for de nødstedte bl.a. i Irrawaddy deltaet er derfor fortsat kritisk.

EU's udviklingsministre afholdt den 13. maj ekstraordinært møde om krisen i Burma og emnet var også på udviklingsministrenes dagsorden den 26.-27. maj. EU støtter fuldt ud op omkring FN's indsats for at sikre, at de nødlidende modtager hjælp. I rådskonklusionerne fra den 26.-27. maj slår EU fast, at prioriteten nu er øjeblikkelig adgang for den internationale nødhjælp og en markant forøgelse af hastigheden og volumen i nødhjælpsindsatsen.

3. Hjemmelsgrundlag

Artikel 15 i traktaten om den Europæiske Union.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der vil være tale om opfølgning på seneste drøftelser om Burma/Myanmar på rådsmødet (udviklingsministre) den 26.-27. maj. Fokus forventes at være på den humanitære situation -, bl.a. i opfølgning på donorkonferencen den 25. maj - samt på hvordan EU fortsat kan bidrage til at sikre fri og uhindret adgang for nødhjælpen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Orienteringen har ikke direkte konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark arbejder for, at EU – til støtte for FN sporet - anvender alle midler til fortsat at lægge maksimalt pres på regimet i Burma/Myanmar for igangsættelse af en demokratiproces og national forsoning, herunder også i forbindelse med den nuværende katastrofesituation med henblik på at give adgang for international nødhjælp. Danmark arbejder også for fortsat tæt dialog mellem EU og ASEAN-landene, Kina og Indien om at lægge maksimalt pres på regimet for en fredelig løsning generelt og specifik med henblik på at lette adgangen for international nødhjælp. Såfremt regimet ikke snart viser villighed til at igangsætte en proces mod demokrati og national forsoning, vil Danmark ikke tøve med at presse på for en fornyet stramning af sanktionerne.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige EU lande ventes at dele vurderingen af situationen og ønsket om en fortsat aktiv indsats fra EU's side i den videre proces.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. maj 2008.

13. Kina

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af situationen i Kina, herunder i Tibet. I EU-erklæringen af den 29. marts lagdes op til at følge menneskerettighedssituationen tæt. Desuden indeholdt erklæringen i forhold til Tibet blandt andet opfordring til, at dialogen mellem Dalai Lamas repræsentanter og den kinesiske regering genoptages. Dialogen er genoptaget og næste møde forventes i midt-juni.

2. Baggrund

Omkring den 10. marts, som er årsdagen for Dalai Lamas eksil i 1959, var der demonstrationer i Tibet. De følgende uger var der uroligheder i Tibet (Tibetan Autonomous Region, TAR) og de omkringliggende provinser, hvor der bor etniske tibetanere.

De officielle tal ifølge de kinesiske myndigheder er på 18-22 dræbte, hovedsageligt Han-kinesere, som er omkommet i forbindelse med ildspåsættelser. Fra eksil-tibetanske kilder og andre NGO-oplysninger tales der om op mod 200 døde tibetanere dræbt i sammenstød med kinesisk politi. Et meget stort antal blev tilbageholdt.

Der er fortsat ikke fuld klarhed over situationen. Kinesiske myndigheder har lukket for informationsstrømmen fra Tibet, herunder bedt udlændinge om at forlade Tibet. Der blev pr. 1. maj 2008 åbnet op for kinesiske indrejsende til området. Det vides endnu ikke, hvornår der gives fuld adgang igen herunder for pressen.

Fra dansk side pressede man på for en hurtig reaktion på situationen og var aktivt med til at udvirke, at EU udsendte en erklæring den 17. marts, hvor der opfordredes til tilbageholdenhed og afståelse fra unødigt magtanvendelse.

På det uformelle udenrigsministermøde (Gymnich) den 29. marts 2008 blev EU-landene enige om en erklæring, der indeholder følgende elementer:

- sikring af fuldstændige oplysninger om begivenhederne i Tibet, herunder igennem at journalister, også udenlandske, får adgang til Tibet;
- at tilbageholdte behandles i overensstemmelse med internationale standarder;
- at Kina indgår i reel dialog og forhandling med Dalai Lama om en varig løsning, der respekterer tibetanernes kultur, identitet og religion.
- EU noterer sig også Dalai Lamas udtalelser om ikke-vold og udgangspunktet i autonomi indenfor Kina og dermed ikke uafhængighed for Tibet.
- EU vil følge menneskerettighedssituationen tæt.

Dialogen mellem Dalai Lamas repræsentanter og den kinesiske regering blev genoptaget den 4. maj 2008 ved et møde i Shenzhen. Der forventes yderligere møder i midten af juni.

3. Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

I opfølgning af EU's erklæring af 29. marts ventes en drøftelse af forholdene i Kina og med særlig vægt på Tibet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for, at EU fortsat udtrykker bekymring over situationen i Tibet og indtrængende opfordrer til, at dialogen mellem Dalai Lamas repræsentanter og den kinesiske regering føres igennem til et resultat, der i overensstemmelse med et-Kina-politikken sikrer, at tibetanerne opnår reelt selvstyre med kulturel og religiøs frihed og respekt for menneskerettighederne.

Danmark vil desuden arbejde for, at EU's dialog med Kina om menneskerettigheder i overensstemmelse med EU-erklæringen af den 29. marts 2008 fortsættes, og at EU fortsat følger situationen nøje.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred støtte til bekræftelse af EU's prioriteter ift. til Tibet som fastlagt i EU-erklæringen af den 29. marts 2008.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.